

Uchwała nr V/3/2023
Składu Orzekającego Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu
z dnia 5 stycznia 2023 r.

**w sprawie opinii o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Siechnice
przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na 2023 rok**

Na podstawie art. 13 pkt 12 w związku z art. 19 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1668) oraz art. 230 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), Skład Orzekający Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu, w osobach:

- 1) Ewa Pudło — przewodnicząca,
- 2) Joanna Radzija — członek,
- 3) Maciej Gardas — członek,

wydaje opinię pozytywną z zastrzeżeniami

o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Siechnice przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej na 2023 rok.

Uzasadnienie

Na mocy art. 230 ust. 2 i art. 238 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1634, z późn. zm.), zwanej dalej „u.f.p.”, zarząd jednostki samorządu terytorialnego (wójt, burmistrz, prezydent miasta) jest zobowiązany do przedłożenia radzie oraz regionalnej izbie obrachunkowej celem zaopiniowania, projektu uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany wraz z projektem uchwały budżetowej do 15 listopada roku poprzedzającego rok budżetowy. Zgodnie z art. 230 ust. 3 u.f.p. regionalna izba obrachunkowa wydaje opinię o projekcie uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej lub jej zmiany, przedstawionym wraz z projektem uchwały budżetowej, ze szczególnym uwzględnieniem zapewnienia przestrzegania przepisów ustawy dotyczących uchwalania i wykonywania budżetów w następnych latach, na które zaciągnięto i planuje się zaciągnąć zobowiązania.

Skład Orzekający oceniając przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej Gminy Siechnice wraz z projektem uchwały budżetowej na 2023 rok stwierdził, co następuje:

1. Projekt wieloletniej prognozy finansowej (WPF) opracowano na lata 2023–2043.
2. W każdym roku objętym prognozą określono wielkości budżetowe, o których mowa w art. 226 u.f.p.
3. Integralną częścią prognozy finansowej jest prognoza kwoty długu, obejmująca okres, na który zaciągnięto oraz planuje się zaciągnąć zobowiązania.
4. W latach 2023 i 2024 planuje się zaciągnięcie zobowiązań zwrotnych w wysokości odpowiednio: 50.000.000 zł (w tym na pokrycie deficytu 46.375.000 zł) oraz 20.000.000 zł (w tym na pokrycie deficytu 13.160.000 zł). Poczynawszy od 2025 r. nie planuje się zaciągania długu z tytułu kredytów i pożyczek oraz emisji papierów wartościowych.
5. Prognozowane dla 2023 r. dochody i wydatki budżetu ogółem oraz przychody i rozchody są zgodne z kwotami ujętymi w projekcie uchwały budżetowej na rok 2023.
6. Zachowano wymóg wynikający z art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 14 października 2021 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. poz. 1927), zgodnie z którym: „W latach 2022–2025 jednostka samorządu terytorialnego może w danym roku budżetowym przekroczyć relację, o której mowa w art. 242 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, pod warunkiem że w latach 2022–2025 suma przekroczeń tej relacji w poszczególnych latach nie będzie wyższa od sumy nadwyżek wynikających z tej relacji w poszczególnych latach”.

7. Z przedłożonego projektu uchwały w sprawie przyjęcia wieloletniej prognozy finansowej Gminy Siechnice na lata 2023–2043 (WPF) wynika, że zaciągnięcie zobowiązań stanowiących źródło finansowania deficytu planowanego na 2023 rok spowoduje zwiększenie długu Gminy na koniec 2023 r. w stosunku do przewidywanego na koniec 2022 r. o 46,4 mln zł. W 2024 r. prognozuje się zaciągnięcie zobowiązań zwrotnych na kwotę 20 mln zł, co oznacza wzrost długu o 13,2 mln zł.
8. W okresie objętym prognozą planuje się znaczne zwiększanie kwoty długu spłacanego wydatkami (w 2023 r. nastąpi wzrost o 3,7 mln zł, w 2024 r. — o 16,3 zł, w 2025 r. — o 8,9 zł). Jak wykazano w poz. 6.1 WPF kwota długu spłacanego wydatkami na koniec 2023 r. wyniesie 24,2 mln zł, 2024 r. — 40,5 mln zł, 2025 r. — 49,4 zł, 2026 r. — 45 mln zł oraz 2027 r. — 40,9 mln zł (w załączniku nr 3 do projektu WPF w tabeli nr 9 - podsumowanie wskazano, że "kwota długu spłacana wydatkami planowana na dzień 31.12.2023 r. wynosi 55.152.760 zł").
9. Wykazana w projekcie uchwały kwota długu na koniec 2023 r. stanowi 95,6% planowanych dochodów ogółem. W latach kolejnych prognozuje się dalsze zwiększanie kwoty długu do kwoty 200.794.500 zł w 2025 r. (110,5% planowanych dochodów ogółem).
10. Zgodnie z brzmieniem art. 7 ustawy z dnia 15 września 2022 r. o zmianie ustawy o dochodach jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2022 r. poz. 1964):
 - "1. Relacja ograniczająca wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego, o której mowa w art. 243 ust. 1 ustawy zmienianej w art. 2, może być niezachowana w latach 2023–2025 w przypadku, gdy prognozowana łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie przekroczy 100% planowanych dochodów ogółem tej jednostki w tym roku budżetowym, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.
 2. W latach 2023–2025 łączna kwota długu jednostki samorządu terytorialnego na koniec danego roku nie może przekraczać 100% wykonanych w tym roku budżetowym dochodów ogółem tej jednostki, pomniejszonych o kwoty wykonanych dotacji i środków o podobnym charakterze oraz powiększonych o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4-8 ustawy zmienianej w art. 2 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego.
 3. Niezachowanie relacji ograniczającej wysokość spłaty zobowiązań jednostki samorządu terytorialnego nie może zagrażać realizacji zadań publicznych przez jednostkę samorządu terytorialnego w roku budżetowym i latach następnych. Regionalna izba obrachunkowa, wydając opinie, o których mowa w art. 91 ust. 2, art. 230 ust. 3 i 4 oraz art. 246 ustawy zmienianej w art. 2, ocenia również wpływ niezachowania tej relacji na realizację zadań publicznych".

Relacja łącznej kwoty długu do dochodów ogółem, pomniejszonych o planowane kwoty dotacji i środki o podobnym charakterze oraz powiększone o przychody z tytułów określonych w art. 217 ust. 2 pkt 4–8 u.f.p., nieprzeznaczone na sfinansowanie deficytu budżetowego w 2023 r. wyniesie 118,78%, w 2024 r. — 128%, w 2025 r. — 117,26%.
11. W 2023 r. relacja spłat długu, o której mowa w art. 243 u.f.p., wyniesie 8,87%, przy dopuszczalnym wskaźniku zdolności spłaty zadłużenia Gminy wynoszącym 15,70%.
12. W kolejnych latach objętych prognozą (2024–2025, 2027–2043) obliczona w oparciu o prognozowane w projekcie uchwały wielkości relacja, o której mowa w art. 243 u.f.p., zostanie zachowana, natomiast w 2026 r. wskaźnik ten zostanie zachowany, tylko jeżeli w 2022 r. wartości mające wpływ na jego kształtowanie zostaną wykonane na poziomie nie niższym od tego, który w projekcie uchwały w sprawie WPF został wykazany w pozycji dotyczącej przewidywanego wykonania tego roku.
13. Skład Orzekający zwraca uwagę, że na zachowanie relacji, o której mowa w art. 243 u.f.p., w kolejnych latach (tj. okresie spłaty długu) istotny wpływ będzie miała realizacja wielkości budżetowych na poziomie prognozowanym w projekcie uchwały w sprawie WPF, a w szczególności wykonanie nadwyżek operacyjnych (różnica między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi) oraz dochodów ze sprzedaży majątku (2023 r.).

14. W 2023 r. ustalono deficyt operacyjny (-7,8 mln zł), natomiast w kolejnych latach planuje się stały wzrost nadwyżek operacyjnych od 21 mln zł w 2025 r. do 291 mln zł w 2043 roku. Skład Orzekający zauważa, że uzyskanie nadwyżek operacyjnych w latach 2026–2043 na podanym poziomie — w kontekście wykonania lat ubiegłych — budzi wątpliwości (w latach 2016–2021 nadwyżki operacyjne kształtowała się na poziomie od 10,7 mln zł do 29,7 mln zł).

Wykonanie nadwyżek operacyjnych i dochodów ze sprzedaży majątku poniżej planowanych wielkości niekorzystnie wpłynie na poziom dopuszczalnego wskaźnika spłaty zadłużenia jednostki. Wskazuje się zatem na konieczność stałego monitorowania sytuacji finansowej Gminy, a w szczególności wielkości kształtujących poziom ww. relacji.

Wydając przedmiotową opinię Skład Orzekający ocenił przedłożony projekt uchwały w sprawie wieloletniej prognozy na podstawie kryterium zgodności z prawem. Równocześnie wskazuje, że organy jednostki samorządu terytorialnego ponoszą odpowiedzialność za sytuację finansową jednostki, a w szczególności za celowość i realność planowanych wielkości budżetowych.

Niniejsza opinia, zgodnie z art. 230 ust. 3 w związku z art. 246 ust. 2 u.f.p., podlega publikacji przez jednostkę samorządu terytorialnego na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2022 r. poz. 902) w terminie 7 dni od dnia jej otrzymania.

Od niniejszej uchwały przysługuje zgodnie z art. 20 ust. 1 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych odwołanie do Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej we Wrocławiu w terminie 14 dni od dnia doręczenia uchwały.

Przewodnicząca
Składu Orzekającego

Ewa Pudło